

פרוטוקול מס' 8

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ב' יט' בשבט תשל"ל - 26 בינואר 1970. בשעה 12.00.

נ כ ח ו :

חברי הועדה:
א. כץ - היו"ר
ש. ארבל - אלמוזלינו
נ. אליעד
מ. אביזהר
מ. בן-פורת
ז. הרמן
י. תמיר

מוזמנים:
מר א. ידלין - סגן שר החינוך והתרבות
מר ע. בן-דוד - מנהל רשות הספורט
מר א. קליימן - רשות הספורט

מוזכיר הועדה: פ. פלכסר

רשמה: מ. כהן

סדר-היום: א. שונות.

ב. המשך הדיון בסקירה על פעולות רשות הספורט:
תשובות סגן שר החינוך והתרבות, מר א. ידלין,
ומנהל רשות הספורט מר ע. בן-דוד, לשאלות
חברי הועדה.

26.1.70

ש ו נ ו ת

היו"ר א. כץ: אני מתכבד לפתוח את הישיבה. מסיבות נעימות דחינו את פתיחת הישיבה כשעה. אני מקווה שבספיק למצות היום חלק נכבד מהחומר. מה שלא נספיק, נמשיך בישיבה נוספת.

אני מבקש להזכיר לחברים שליוונו ד"ר הוזמנה הועדה למשחק הבין-ארצי בכדורגל בין נבחרת הולנד לבין נבחרת ישראל. אלה שכבר הודיעו על רצונם להשתתף, יקבלו את הכרטיסים עד יום ד'. יהיו סדרי הסעה מהכנסת לאיצטדיון. עד כה הביעו משאלתם חברי הכנסת ארבל-אלמוזלינו, קורן, אביזר, אליעד ומועדי. נשמח אם חברים נוספים ירצו להשתתף. אולי בזכות נוכחותנו נזכה במשחק.

המשך הריצון כמקירה על פעולות רשות הספורט: חשובות סגן שר החינוך והתרבות א. ידלין, ומנהל רשות הספורט מר ע. בן-דוד. לשאלות חברי הועדה.

היו"ר א. כץ: בישיבה האחרונה נשאלו נציגי משרד החינוך והתרבות סידרה של שאלות, שנגעו במסירותיהם של סגן שר החינוך והתרבות מר ידלין, ומר בן-דוד. מבקש את סגן שר החינוך והתרבות להשיב על השאלות.

מר א. ידלין: אני חייב תחילה תשובה לשאלתה של חברת הכנסת רזיאל-נאור, שנשאלה בהקשר לעצמיות ספורט, בישיבה רגילה של הועדה. השאלה היתה לגבי קבוצת הכדורגל "ואנזה" מברלין. הקבוצה הוזמנה על-ידי "הפועל" ראשון-לציון, לאחר אישור מרכז "הפועל" והנהלת ההתאחדות לכדורגל. ההזמנה היא על בסיס משחק גומלין בגרמניה; כנראה שקבוצת "הפועל" ראשון-לציון חסע לשם בקיץ הקרוב.

לתשומת לב: משחקי גומלין כאלה עם גרמניה מתקיימים כבר למעלה משנתיים. הקבוצה הגרמנית שיחה בארץ שלושה משחקים: כנגד "מכבי" רמת-עמידר, כנגד "הפועל" ראשון-לציון וכנגד בני נצרת.

הקבוצה הגרמנית עזבה את הארץ עוד לפני שהשאלתה נשאלה, כך שמשרד החינוך לא יכול היה לעשות שום דבר בנדון. אבל אני גם לא רואה מה יכול משרד החינוך לעשות בנדון במצב של יחסים דיפלומטיים עם גרמניה.

היו"ר א. כץ: שאלתה ביניים: האם משרד החינוך לא ידע על היוזמה?

מר א. ידלין: אין שואלים אותו. זו היתה יוזמה עצמאית שלהם. אנחנו איננו נשאלים דברים כאלה ולא צריכים להישאל. איננו מסייעים ולא מתערבים.

היו"ר א. כץ: כלומר זה ענין פרטי של הנוגעים בדבר.

מר א. ידלין: כן.

אני עובר ל"מבול" של השאלות, אבל אני רואה את ה"מבול" הזה ראיה חיובית. אני שמח עליו, מברך עליו, כי זה ביטוי להתענינות ולערנות בנושא חשוב.

לפני שאגש להשיב על כל שאלה באופן ספציפי - ועל חלק מהשאלות ישיב מר בן-דוד, ואולי גם מר קליימן - אני רוצה להגיד כמה דברים כלליים, שהם חשובה למספר שואלים.

צריך לזכור תמיד שרשות הספורט מטפלת בשאלות הספורטיביות שמעבר לבית-הספר. נשאלנו הרבה שאלות על תחום בית-הספר, ואני אשיב עליהן. אבל צריך לזכור שהשאלות הללו, הפעילויות הללו, אינן נמצאות היום בתחום הטיפול של רשות הספורט.

ש. ארבל-אלמוזלינו:

זו אחת השאלות העקרוניות.

סר א. ידלין:

אגיע לזה. ניסיתי בשעתו גם להסביר סדוע. אנחנו רואים את בית-הספר ראה אינטגרלית. איננו יכולים לפרק את בית-הספר לגורמים. הפעילות הגופנית בבית-הספר היא חלק אינטגרלי מבית-הספר בכללותו. ויש הגיון שהמוכירות הפדגוגית, האחראית על כל תחומי החינוך - גם על הלימודים היהודיים, ההומניסטיים, הריאליסטיים והאומנויות השונות - תהיה רגישה גם לענין הספורט. יש לזה פיקוח מיוחד. יש מפקחים שהם ברי-סמכא בתחום החינוך הגופני.

אני חושב שהשיזור הזה בתוך האחריות הכוללת של בית-הספר הוא בהחלט חשוב. אנחנו דואגים לתיאום בין הפיקוח על החינוך הגופני ורשות הספורט. למעשה הפיקוח היום מפוצל עדיין בהתאם למבנה הקיים: פיקוח על החינוך היסודי ופיקוח על החינוך העל-יסודי. אנחנו דואגים לתיאום בין הפיקוח ובין רשות הספורט. אפשר להגיד: צריך שבספורט באשר הוא ספורט עוסק גורם אחד. אפשר גם להגיד: במוסיקה באשר היא מוסיקה עוסק גורם אחד. בית-הספר הוא יחידה שלמה.

נ. אליעד:

זאת אומרת אין פירמדה של רשות הספורט, שהיא גם נותנת השלכות על החינוך הספורטיבי בבית-הספר. אין גם גג משותף.

סר א. ידלין:

יש ועדה משותפת של הפיקוח ברשות הספורט. יש ועדת תיאום. לרשות הספורט אין אפשרות לקבוע דברים בבתי-הספר.

ש. ארבל-אלמוזלינו:

אם כן מה סמכויותיו של המוסד הזה?

סר א. ידלין:

תפקידו לדאוג לתיאום. יש פעילויות שעושים במשותף. אם אנחנו רוצים להכין ספורטאים מצטיינים מגיל צעיר, והפעולה נעשית בתוך בית-הספר, בידיעת בית-הספר, בעזרת המורים להתעמלות בבית-הספר, כאשר הכוונה היא להכין אותם אחר כך לספורט הייצוגי של ישראל - זה מוחלט במשותף. אבל הביצוע בתוך בית-הספר מוכרח להיות בתיאום עם המורים, ההנהלה והמפקחים. והמפקח על חינוך גופני, כמו על חינוך מוסיקלי, כולם כפופים למפקח הכולל על בית-הספר. אף מפקח אינו יכול להיות כפוף לאיזו סמכות חיצונית. על כל פנים זה המצב הקיים.

להבנת מכלול הפעילות הספורטיבית במדינה, אין שלא יהיה הענין מורכב, צריך גם לדעת ולהכיר את הפעילות הספורטיבית המתרחשת בתחום בית-הספר. בתשובה לשאלות אני רוצה למסור כמה דברים על החינוך הגופני בתוך מערכת החינוך, על כמה הישגים שהשגנו ועל כמה בעיות שאנחנו עדיין נתונים בהן. אתחיל מבית-הספר היסודי.

לגבי החינוך הגופני בבית-הספר היסודי, אני חושב שפה ההישג הגדול הוא שהמחסור החמור במורים מוסמכים נעשה כבר לנחלת העבר. נוצרו היום תנאים להקפדת יתר במיון המועמדים המתשבלים לבית-הספר, וגם במיון התלמידים-הסטודנטים הנקלטים בבתי-המדרש למורים לחינוך גופני.

דבר נוסף: לגבי המורים בחינוך הגופני נעשית פעולת השתלמות עצומה וגדולה. בשנת התקציב האחרונה השתתפו במפעלי השתלמות למעלה מ-1,000 מורים לחינוך גופני בחינוך היסודי.

נוסף על כך, נוסף לשעות החינוך הגופני שהן במערכת השעות, אנחנו מקיימים מסגרות ספורטיביות נוספות לתלמידים מצטיינים. בחינוך היסודי בלבד השתתפו למעלה מ-50 אלף תלמידים מצטיינים במערכת די מסועפת של מפעלי ספורט. זה כולל כינוסי ספורט פנימיים כחובה בכל בית-ספר, ליגות למשחקי כדורסל וכדוריד, תחרויות בהתעמלות על מכשירים, כינוסים אזוריים וכינוס ארצי.

בכיתות ז'-ח' מופעלים בכל שנה עשרות חוגים. כ-250 חוגים לספורטאים מצטיינים הופעלו השנה. הספורטאים המצטיינים יוצאים בתקופת החופשה למחנות ספורט. מהחינוך היסודי יוצאים 6,000 תלמידים לשנה. זו פעולה שנעשית עם רשות הספורט, במיתקנים שהקימה רשות הספורט בכל רחבי הארץ.

לגבי החינוך היסודי צריך לציין דבר נוסף, שהחל מכיתה ו' חייבים כל התלמידים להיבחן במבחני אות הספורט. משל, בשנה שעברה בחנו כ-90 אלף תלמידים. מתוך 90 אלף התלמידים, 73% עברו את מבחני אות הספורט לפי הסטנדרטים הנדרשים.

אני חייב לציין עוד שקבענו כלימוד חובה ז' השחיה, החל מכיתה ו'. אנחנו עושים זאת בכל מקום שבו קיימות בריכות חיה, שמאפשרות לנו את ביצוע המשימה. הפעולה מתנהלת בקרוב ל-800 זי-ספר יסודיים, והיא הקיפה למעלה מ-35 אלף תלמידים. אנחנו עוד לא בסיים את כל השנתון, כי לא בכל מקום יש בריכות שחיה. אנחנו בונים ייכות שחיה. הן נמצאות בתהליך בניה. יש מקומות שבהם מסייעים את תלמידים לבריכות.

באשר למיתקנים - חל גם שיפור במצב יתקני הספורט בבתי-הספר היסודיים. בשנים האחרונות הוקמו עשרות ולמי התעמלות, ועשרות נוספות עומדים בפני סיום. למשל, במחוז הצפון, לקה מאד במיתקנים, חל שיפור רציני.

אם לסיים את הפרק על החינוך היסודי, נני רוצה לומר שהבעיה הגדולה שלנו היא בעיית השעה השלישית. לא מזמן עלה ועדה של המזכירות הפדגוגית של החינוך היסודי. נתקבל דו"ח של ועדה להגברת החינוך הגופני בבית-הספר, ויש בו כמה וכמה המלצות שובות. כמובן שאחת ההמלצות הרציניות היא ההמלצה להגדיל את מספר עות החינוך הגופני, לפחות להגיע לשעה שלישית בשבוע. אתם יודעים האופטימיסט המרחיק לכת היה בעצם רוצה שנגיע לשעה ביום. זה אולי עד רצוי. אבל למערכת החינוך שלנו יש עומס גדול מאד של תכניות לימודים. אנחנו מכניסים לתכנית הלימודים לא רק שעורים בהומניסטיקה ללית שאופייניים לכל מדינה בעולם, ומדעי הטבע, אלא מספר ניכר של עות ללימודי יהדות. רובד מאד רציני בלימודי היהדות, של תורה בעל-פה ותלמוד, יכול להיות שהוא אפילו מוזנח אצלנו. אבל סך הכל ימודי היהדות תופסים חלק ניכר.

כאשר השווייתי את הקוריקולום בישראל קוריקולום בארצות אחרות ושאלתי את עצמי מדוע אנחנו מלמדים מעט ועי הטבע, נתברר באופן ברור שחלקם של לימודי היהדות אצלנו הוא ניכר עומת לימודים לאומיים של ארצות אחרות. ואינני סבור שאנחנו נשנה זאת.

רזיאל-נאור: המסקנה מדברין תהיה שלא לומדים טבע מפני שלומדים יהדות? אני רוצה לשמוע את באופן ברור.

א. ידלין: בכיתות ז'-ח' אנחנו לימדנו שעתיים טבע בלבד. ולפי הערכתי זה היה מעט מדי. יות והנחתי שיש איזה גבול לשעות הלימודים שאפשר ללמד את התלמיד, שיתי בדיקה כמה מלמדים טבע בכיתות ז'-ח' בכמה ארצות באירופה, וכמה צלנו. המספר הכולל של השעות היה פחות או יותר שווה. שם לומדים ותר שעות ביום, אבל לומדים חמשה ימים בשבוע. ראיתי שחלקם של לימודים הלאומיים בקוריקולום שלנו יותר גבוה. לא הסקתי מזה שצריך הפחית את לימודי היהדות, אלא שצריך להכפיל את לימודי הטבע בכיתות-זפר העל-יסודי משעתיים לארבע שעות. הקוריקולום יהיה בעתיד יותר עות. זה אומר גם יותר מורים. יש רק מי שטוען שכבר מספר השעות מוגדרות הוא גדול מדי. אני אינני גורס זאת. אבל יכול להיות שהגענו נבול.

אני רק אומר שצריך לקחת בחשבון את העומס זה, יהדות, הומניסטיקה, מדעי הטבע. נוסף על כך אצלנו במערכת השעות ש מלאכה ואומנויות. אם ניקח למשל את כיתות ז'-ח', יש להן שלוש שעות לאכה חובה, בין שזה חקלאות או לימודים טכנולוגיים. נוסף לזה נחנו רוצים שהילדים ילמדו ציור או מוסיקה. המוסיקה לא תופסת את קומה הנכבד במערכת החינוך. זאת אומרת שכאשר רוצים להוסיף לשתי עות החינוך הגופני את השעה השלישית - יש פה איזו בעיה של עומס.

בחינוך הממלכתי-דתי הבעיה חמורה יותר. החינוך הממלכתי-דתי נותן תורה שבעל-פה לא שעתיים בלבד, ואינו צחית מתורה, לשון, תנ"ך וספרות עברית. אלא הוא נותן 7 או 9 שעות ורה שבעל-פה, משנה ותלמוד. אז זה מוכרח לבוא על חשבון משהו.

מ. אביזהר:

מדוע אותו פתרון שמצאתם למדעי הטבע לא מצאתם לחינוך הגופני? מוסיקה, מלאכה והתעמלות אינם מוסיפים עומס; להיפך, מבחינות מסויימות זה מקל על העומס.

מר א. ידלין:

הענין של העומס איננו השיקול היחיד שהיה כל השנים. השיקול שהיה כל השנים היה גם בעיית המורים. עכשיו אני חושב שהנושא הגיע לבשלותו, הוא מחייב דיון מאד רציני, ואני חושב שבקרוב נעלה את זה בהנהלת המשרד. עד עכשיו הגורם המגביל היה ענין המורים. בחינוך הממלכתי-דתי הוא עדיין גורם מגביל לגבי ביצוע השעתיים שיש בתוך המערכת. כי החינוך הממלכתי דתי לא היה מוכן לקבל מורים שאינם דתיים, אפילו לחינוך גופני. ואל נשכח שחינוך גופני זה ענין מאד אחראי ורציני. לא מספיק שאתה אומר לילדים לרוץ ולשחק. יש אחריות מאד רצינית לבריאות. לא היינו סבורים שכדאי לקלוט מורים לגמרי לא מוסמכים. לכן זה היה הגורם המגביל.

שוב, גם בהכשרת מורים לחינוך גופני בחינוך הממלכתי-דתי יש התקדמות. הקימונו סמינר מיוחד למורים אלה בגבעת ואשינגטון, שליד קבוצת יבנה, אם כי אני יכולתי לחשוב שמכון וינגייט יכול לשרת את כל מורי ישראל. אבל ראינו שלא באים מספיק תלמידים מהחינוך הממלכתי-דתי, והחינוך הממלכתי-דתי גם לא נרתם לגייס מורים או להשפיע על מורים בבתי-מדרש רגילים להתמסר לענין החינוך הגופני. לכן החלטנו לפתוח בית-מדרש נוסף להכשרת מורים אלה. בעזרתם אני מקווה שנוכל להבטיח לפחות שתי שעות שבועיות.

אני עובר לדבר על החינוך הגופני בבית-הספר העל-יסודי. שעות החינוך הגופני בבתי-הספר העל-יסודיים הן כיום: בבתי-ספר עיוניים - 2 שעות לשבוע בכל הכיתות. בבתי-ספר מקצועיים וחקלאיים - 2 שעות לכיתות ט' - י"ב; לכיתות יא' - יב' - שעה אחת. אבל החל משנת לימודים זו אנחנו רוצים להנהיג - אני חושב שבחלק גדול מבתי-הספר זה כבר הונהג - שבבתי-ספר מקצועיים ארבע-שנתיים ובבתי-ספר חקלאיים, גם בכיתה יא' תונהגנה 2 שעות חינוך גופני. אני מסכים שהשיקול שנערים אלה ממילא עובדים בכל יום, גם בחינוך המקצועי וגם בחינוך החקלאי, אינו פוטר מהחינוך הגופני השיטתי. ובכן החל משנת לימודים זו מונהגות במרבית בתי-הספר שתי שעות גם בכיתות יא'.

אני מניח שבשנה הבאה ננהיג שתי שעות חינוך גופני גם בכיתות יא' של בתי-הספר המקצועיים התלת-שנתיים. בשנה האחרונה של הלימודים יש הרבה עבודה מעשית. יש גבול ליכולת הקליטה של התלמיד. אבל היות ואנחנו מחשיבים את זה, אנחנו מגבירים את ענין החינוך הגופני.

גם בחינוך העל-יסודי, נוסף לשעות הרגילות, יש חוגים מיוחדים לספורט ולאתלטיקה קלה, ובחינוך העל-יסודי משתתפים בזה אלפי תלמידים. למשל, בשנת תשכ"ט התקיימו 300 חוגי רשות ו-200 חוגי חובה, שבהם השתתפו קרוב ל-10 אלפים תלמידים.

נוסף לכך, במטרה לעודד תלמידים מצטיינים לעסוק באתלטיקה קלה ברציפות ובהדרכה של מאמנים טובים, הוקמו על-ידי הפיקוח על החינוך הגופני בסקטור העל-יסודי נבחרות מחוזיות. הן מקבלות אימון מיוחד פעמיים בשבוע, וייצגו אחר כך את המחוז שלהן במיפגשים מחוזיים וארציים של תלמידים. המטרה היא להרכיב 7 נבחרות מחוזיות מתלמידי כיתות ט', ומכיניהן תורכב נבחרת ארצית של טובי האתלטים שבין התלמידים, אשר תייצג את בתי-הספר במיפגשי נוער שונים. בדרך זו תוכן עבודה נבחרת של בני נוער אשר ישתלכו לאחר מכן באגודות הספורט.

ריכזתי כמה נתונים סטטיסטיים לגבי השנה שעברה, והתברר לי שכ-20 אלף תלמידים בחינוך העל-יסודי משתתפים במיפגשים ספורטיביים במקצועות ספורט קבוצתיים, מעבר לשעורים הרגילים. קיימנו בשנה שעברה 30 כינוסים מחוזיים שהקיפו כ-15 אלף תלמידים. קיימנו כנס ארצי, שהוא בעצם גולת הכותרת של טיפוח המצטיינים. ביקשתי את המפקח על החינוך העל-יסודי שיאמר לי האם כנס ארצי כזה בהשוואה לארצות אחרות מגיע להישגים ראויים לשמם. לפי טענתו אין הרבה מדינות שמתברכות בכנס כזה. אם משווים את לוח ההישגים של התלמידים בבתי-

הספר העל-יסודיים, מתברר שמגיעים להישגים יפים מאד. למשל, 12 שניות בריצת 100 מטר לנערות; 5,74 מטר בקפיצה לרוחק לנערות; 18,10 מטר בהדיפת כדור ברזל לנערים, ועוד - אלה הם הישגים מאד רציניים.

אני מדגיש זאת, כי אני חוזר לאחת הבעיות שלא מצאנו לה פתרון, שנערים אלה שמגיעים באתלטיקה קלה, מלכת הספורט, להישגים מאד רציניים - הולכים לנו אחר כך לאיבוד. הם אינם חוזרים לאגודות הספורט, אינם חוזרים לספורט הייצוגי. ייתכן שענין הצבא פה קובע. כי אם שלוש שנים אינך מתאמן באתלטיקה, אפ' אינך מתמיד במקצוע, אינך חוזר אליו.

ש. ארבלי-אלמוזלינו: האם אתם מספלים בענין זה עם אנשי הצבא?

מר א. ידלין: על כך ימסור מר בן-דוד.

נ. אליעד: האם אין פה הוכחה לכך שחסרה חוליה?

מר א. ידלין: לא. אנחנו מטפחים את הספורטאים המצטיינים יחד. הבעיה היא האגודות, מרכזי הספורט שהם לא ממלכתיים, באיזו מידה הם קולטים ספורטאים מצטיינים. ההחלטה להצטרף לאגודת ספורט היא של הספורטאים.

נ. אליעד: השאלה היא באיזו מידה אתה משתלט על הכוונת הבחורים; איזה כלים יש בידי רשות הספורט כדי שתוכל לכוון, לעודד, לדרבן, ליטול יזמה.

מר א. ידלין: כשאנחנו עכשיו מכינים את הספורטאים המצטיינים, איננו יכולים להכריח אותם להצטרף לאגודת ספורט כלשהי. אבל הם יודעים שקיימות אגודות כאלה. למשל עכשיו, בכיצוע תכנית מיוחדת של ספורטאים מצטיינים בכדורגל, זה נעשה יחד עם ההתאחדות לכדורגל. כלומר יודעים על סבוצות כדורגל של מדינת ישראל. אבל יש גבול לארגון שאתה יכול לארגן אנשים.

ש. ארבלי-אלמוזלינו: מי יוצר את הקשר אתם, ואחר כך מי עושה את המעקב כדי לשמור על הקשר? זו הנקודה החלשה כאן.

מר א. ידלין: הנקודה החלשה היא רק בדבר אחד, שאין מסגרת בתוך הצבא שמאפשרת לספורטאים מצטיינים להמשיך להתאמן. זה כנראה קשה בצה"ל. צה"ל אינו אוהב פריבילגיות.

ש. ארבלי-אלמוזלינו: לגבי כדורגל עושים את זה. משחררים את הבחורים לאימונים.

מר א. ידלין: גם לגבי כדורגל לא עושים זאת. זו הנקודה החלשה.

לפני שאסיים את דברי על החינוך הגופני במערכת החינוך היסודי והעל-יסודי, אני רוצה לבשר ולומר שעם ביצוע הרפורמה מובטח כבר בכל בתי-הספר שהם במסגרת הרפורמה, גם הממלכתיים-דתיים, שבכיתות ז'-ח'-ט' יהיו לפחות שתי שעות חינוך גופני. אנחנו בודקים עכשיו מחדש את תכניות הלימודים בחינוך הגופני. בכל מקצוע רמת ההוראה היא לא רק פונקציה של הזמן. הקמנו ועדה לבדיקה מחדש של תכניות הלימודים בחינוך הגופני בכל מערכת החינוך. בוועדה זו משתתפים כל אנשי מדע הספורט הנמצאים בישראל.

מר ע. בן-דוד: היו פה כמה שאלות בקשר עם אגודות הספורט. השנתון שגומר בתי-ספר יסודיים הוא 40-50 אלף. מהשנתון הזה קולטות אגודות הספורט לכל היותר 4,000 - 5,000. אגודות הספורט מחפשות "בולשות" אחרי כל המרכזים והפעילויות שלנו, כדי למצוא את הטובים ביותר, כדי למשוך אותם אליהן.

נ. אליעד: מה זאת אומרת "בולשות"?

מר ע. בן-דוד:

אגודות הספורט מטפחות את הספורט הייצוגי התחרותי. עומדת השאלה מה עם כל האלפים האחרים שאינם נקלטים באגודות הספורט. על כך אשיב אחר כך, כשאספר מה אנחנו עושים במקומות השונים, שזה נוסף על הפעילות באגודות.

מר א. ידלין:

אגודות הספורט טוענות שהן אינן עוסקות רק בספורט הייצוגי, שהמגמה שלהן היא

ספורט עממי.

נשאלה שאלה באיזו מידה אפשר להוציא ספרות עממית מדריכה על הספורט והחינוך הגופני לאזרח. לא רק שאפשר להוציא, אלא שמוציאים ספרות כזאת בפועל. בתיקים שקיבלתם יש לא רק סיכומים של מחקרים וכדומה, אלא גם כמה דוגמאות של ספרות עממית. אני הבאתי סידרה שלמה של דוגמאות של ספרות עממית. למשל, יש חוברות כאלו: "הכר את הריצה", "משחק הטניס", "הזריקה", "הכדוריד", "הניווט", "הכדורעף", "הקפיצה", "התעמלות קרקע", "שחייה", "כדור התחנות", "כדורגל" ו"כדורסל". יש גם ספרות עממית מסוג אחר, למשל צעדות עממיות. בקשר למפעל זה של צעדות עממיות מדינת ישראל יכולה להיות גאה. מספר הצעדות, ההשתתפות של המוני עם בהן, הגיוון של הצעדות גם מבחינת האזורים הגיאוגרפיים - הם רבים ובהחלט מרובים.

אנחנו גם מוציאים ספרות עממית שאיננה

מקצועית, אך מרחיבה את האופקים. למשל, הספורט בארץ-ישראל בימי קדם מאת זאב וילנאי. אתם קיבלתם גם ראשית של מחקרים על ראשיתו של הספורט בארץ עם ראשית ההתיישבות היהודית. כך שבהחלט מוציאים ספרות עממית, ומאמצי רשות הספורט בכיוון זה הם רציניים. חוברות אלה הן גם פופולריות וזולות.

נשאלה שאלה מאד חשובה על המוסדות

להכשרת מורים לחינוך גופני, ומספר התלמידים בכל מוסד. המוסד הרציני הוא בית-המדרש למורים לחינוך גופני במכון וינגייט. בבית-המדרש זה יש שני מסלולי לימוד: אחד - דו-שנתי, להכשרת מורים לבתי-ספר יסודיים; השני - מסלול תלת-שנתי, שיהיה מיועד להכשרת מורים לבתי-הספר התיכוניים. זה המוסד היחיד בארץ המקנה לבוגריו את רשיון ההוראה הקבוע לבית-הספר העל-יסודי.

במכון וינגייט לומדים 281 תלמידים. יש

שם 10 כיתות. בשנת הלימודים השנייה קיימים תחומי התמחות, ועל כל תלמיד לבחור באחד מהם. יש 4 תחומי התמחות: חינוך ימי; חינוך גופני לגיל הרך; חינוך גופני בחינוך המיוחד, לתלמידים המפגרים מבחינה שכלית, שלגביהם החינוך הגופני יכול למלא גם פונקציה שיקומית מסויימת, כי ייתכן שדוקא הפוטנציאל הגופני שלהם אינו פגוע כלל והם יכולים להגיע להישגים; והתחום הרביעי - חינוך משלים. בשנת הלימודים השלישית קיימים שני תחומי התמחות, ובמשך הזמן שניהם יהיו תחומי חובה: זה החינוך החברתי בבית-הספר העל-יסודי, והגדנ"ע.

נוסף לבית-המדרש הממלכתי למורים לחינוך

גופני, יש לנו כמה מוסדות קטנים יותר. האחד - המכון לתנועה שליד סמינר הקיבוצים בתל-אביב, עם שתי שנות לימוד. לומדים בו כ-60 תלמידים. המוסד השני - המדרשה הממלכתית למורים לחינוך גופני בבאר-שבע. מוחד זה עושה עבודה יפה. מדרשה זו תרמה תרומה חשובה בהפניית מורים לחינוך גופני לאזור הדרום. למעשה אין סיבה לקיים שם מדרשה קטנה כאשר יש מכון וינגייט, ויכולים לראות את מכון וינגייט כבית-מדרש ארצי לחינוך גופני. יש שם גם פנימיה, ואנחנו עוזרים בזה לתלמידים. אך מענין הדבר שלבאר-שבע באים ללמוד גם תלמידים מהצפון. לומדים שם כ-28-30 תלמידים. יש שם למעשה שתי כיתות. כל הזמן יש התלבטות אם לקיים את המוסד. אנשי באר-שבע מאד רוצים שהמוסד יתקיים. מחפשים היום גם קשר לאוניברסיטת באר-שבע. השיקול שקבע עד היום לקיים את המוסד בבאר-שבע היה שחלק גדול מהבוגרים נשארו בנגב. הם יוצאים מהמוסד הזה חנונים רוח חלוצית. והתפיסה של המוסד היא מענינת בזה שהיא מכשירה את המורה לחינוך גופני כמחנך בכל הפעילות שמעבר לקוריקולום.

והמוסד האחרון שעלי להזכיר הוא המדרשה

הממלכתית-דתית בגבעת ואשינגטון שבאזור יבנה. שם יש כבר 51 תלמידים.

נשאלו שאלות על ההנדל בין בית-הספר למאמנים ולמדריכים לבין בחי-סדרש למורים לחינוך גופני. יש כמה הנדלים: לגבי תקופת הלימודים - בבית-סדרש למורים לחינוך גופני משך הלימודים הוא שנתיים רצופות, בכל יום, ובמידה שיש מסלול תלת-שנתי - שלוש שנים. בית-הספר למאמנים בנוי על כך שהתלמידים מגיעים פעמיים בשבוע לאחר שעות העבודה, ואחר כך יש להם גם מספר ימים מרוכזים בשנה. כך שיש הנדל בדרגת האינטנסיביות. בבית-ספר למאמנים לומדים פעם בשבוע שש שעות, וימים מרוכזים בפגרות. אם לסכם את מספר השעות, אני חושב שהם מגיעים ל-350 שעות במסוצע. אין להשוות זאת עם לימוד סדיר של שנתיים-שלוש.

בבית-הספר למאמנים אנחנו מכשירים מאמנים לאגודות הספורט, למועדונים ולנבחרות של מסגרות וולונטריות. המגמה העיקרית היא טיפוח הספורט ההישגי. בבית-סדרש למורים לחינוך גופני מכשירים מורים ומחנכים למוסדות החינוך, שאנחנו רוצים שלא יפלו ברמתם והכשרתם וגם בוקרתם מכל מורה אחר שסיים סמינר למורים. בבית-הספר העל-יסודי רצינו שכול המורה האקדמי שלומד שלוש-ארבע שנים באוניברסיטה, יבוא מורה לחינוך צעירי שלמד לפחות שלוש שנים, כדי שיוקרתו ומקומו בחדר המורים יהיו שווים.

על הפרק עומדת היום שאלה של קשר בין בית-הסדרש למורים והאוניברסיטה. אבל עור אין לנו בשורות בנדון.

מ. אביזהר: אולי אפשר לקבל מושג-מה על תכנית הלימודים?

מר א. ידלין: בבית-הסדרש במכון וינגייט ניתנת הכשרה כוללת בכל ענפי החינוך הגופני ובמקצועות הפדגוגיה. ניתן משקל שווה להכשרה המקצועית מזה ולהכשרה פדגוגית והעשרה תרבותית השכלתית מזה. כמו כן ניתנת הכשרה למילוי תפקידים בחינוך החברתי.

מכון וינגייט, כמכון לאומי לספורט, כולל בתוכו מספר מוסדות. הוא כולל בסיס הדרכה למדריכי ספורט בצה"ל, בית-ספר לפיסיטרפים שנעשה בשיתוף עם קופת-חולים, בית-סדרש למורים (סמינר למורים בלע"ז) שיש בו קורס דו-שנתי וקורס תלת-שנתי, והוא קשור לכל-המערכת של סמינרים למורים. אחר כך יש לנו בית-ספר למאמנים שקשור לרשות הספורט, כי הוא מיועד למאמנים לאגודות הספורט, למסגרות וללונטריות, מועדונים קהילתיים וכו'. ויש גם מחלקת מחקר ומחלקת פרסומים.

לכן אין שום טפק שבית-הסדרש למורים הוא איזה חוט שדרה רציני ביותר. אבל כל מערכת המיחקנים משרתת את כל המוסדות, גם את צה"ל, בית-ספר למאמנים, גם קורסים לספורטאים צעירים שבאים מבחי-ספר וכו'.

אני חוזר לתכנית הלימודים. תכנית הלימודים במסלול של שתי שנות לימוד כוללת - א) לימודי יסוד והשלמה להרחבת השכלה: לשון עברית, ידיעת הארץ, ידיעת העם, תרבות ישראל, מוסיקה ועזרה ראשונה; ב) מקצועות הפדגוגיה: תורת החינוך ותולדותיו, פסיכולוגיה, דידיקטיקה כללית, תולדות החינוך הגופני והמתודיקה של החינוך הגופני. ג) המקצועות העיוניים של החינוך הגופני: אנטומיה, פיסיולוגיה כללית, פיסיולוגיה של העבודה, תורת החינוך הגופני, תורת הבריאות, תורת התנועה, ארגון מפעלים וניהולם.

מ. אביזהר: האם תעודת בגרות היא תנאי לכניסה לבית-הסדרש במכון וינגייט?

מר א. ידלין: עכשיו כן. אך לא אגיד שאנחנו מחמירים עד כדי כך. למשל, לגבי בני קיבוצים - בוגרי כיתות יב' של כיתות המשך מתקבלים לוינגייט.

ד) התנסות בהוראה וסיורים פדגוגיים.
ה) מקצוע משנה לבחירה: או חינוך גופני וריחמיקה לגיל הרך, או חינוך גופני בחינוך המיוחד, או חינוך ימי, או חינוך משלים.

פרק נוסף אלה המקצועות המעשיים בחינוך הגופני: התעמלות יסודית, התעמלות ספורטיבית, אתלטיקה קלה, משחקי ספורט, שחיה, ריקודי עם ועמים, מחול וריחמיקה, משחקי זוגות ומשחקי תנועה.

נוסף לכל אלה באה התמחות במקצועות מעשיים בחינוך הגופני, ואז צריך לבחור שני מקצועות מבין המקצועות הבאים: כדורסל, כדור-עף, כדור-יד, כדורגל לבנים, מחול, התעמלות ספורטיבית.

זו תכנית יפה מאד, רצינית מאד.

כאשר מגיעים לשנת הלימודים השלישית, אנחנו מוסיפים מקצועות עיוניים, ובהם: מנוע לפילוסופיה של החינוך - שעור; מנוא לסוציולוגיה של החינוך - שעור ותרגיל; מנהל החינוך - שעור; הפסיכולוגיה של גיל ההתבגרות - שעור ותרגיל; תורת הבריאות והחינוך המיני - שעור; יסודות המחקר - תרגיל; אנגליט - עיון בספרות מקצועית וניתוחה - תרגיל; מבעיות החינוך הגופני בבית-הספר העל-יסודי - סמינר.

נוספים מקצועות התמחות; נופש וחינוך חברתי בבית-הספר העל-יסודי - שעור ותרגיל; גרנ"ע - אימון מעשי והכשרה להוראה בבתי-ספר. וכמוכן - הסיורים הפדגוגיים ועבודה מעשית בהוראה, ואימון מעשי בחינוך גופני.

היו"ר א. כץ: מה עם גיאוגרפיה? האם זה מת?

מר א. ידלין: זה לא מת, אבל אינני יודע מה עם זה. רצינו שהמורה לחינוך גופני יוכל ללמד עוד מקצוע בבית-הספר, כדי שבגיל הזיקנה לא ייפלט מן העבודה.

אני רוצה לציין עוד כמה הבדלים בין בית-הספר למאמנים ובית-הסדרש למורים לחינוך גופני. בבית-הספר למאמנים הדגש הוא על ההכשרה המקצועית. כל ענף ספורט מקבל קורס מיוחד. יש קורס נפרד למאמני כדורגל, קורס נפרד למאמני כדורסל. ואילו בבית-הסדרש למורים לחינוך גופני ניתנת הכשרה כוללת בכל ענפי החינוך הגופני ובמקצועות הפדגוגיה.

בסמינר למורים אנחנו דורשים תעודת בגרות. בני קיבוצים - יב' כיתות. בחינות כניסה, מבחן פסיכומטרי וכושר גופני. בבית-הספר למאמנים הדרישה היא יא' כיתות, או בוגר קורס דרגה ב' בבית-ספר למדריכים או בית-סדרש למורים לחינוך גופני וכד'.

כוחות ההוראה. בבית-הספר למאמנים - המורים הם מיטב המומחים למקצועות הספורט ההישגי. בבית-הסדרש יש מורים קבועים, עובדי משרד החינוך.

מענין הדבר שהתלמידים בבית-הספר למאמנים הם למעשה אנשים שעוסקים באחד הענפים הספורטיביים באגודות הספורט. הם כבר מאמנים, ובאים פעמיים בשבוע ללמוד, ולקורס המרוכז.

ש. ארזלי-אלמוזלינו: שמעתי שאחוז הגברים פה יותר גבוה מאשר בבית-הסדרש. מה הסיבה לכך? האם יש להם אחר כך תנאים יותר טובים כמורים לחינוך גופני?

מר א. ידלין: על גברים בעלי כושר עיוני מתחרים עוד מקצועות במשק, מקצועות ההנדסה, הרפואה, צבא הקבע, פקידות, שגרירות. זו הבעיה. פה זה תחום של כושר גופני, שבזה כוחו. ומה האלטרנטיבה שתחרה עליו? לכן באים יותר בחורים מאשר בדרך כלל. אבל צריך להגיד שבבית-הספר העל-יסודי יש לנו עוד 50% גברים.

26.1.70 - סר א. ידלין

האם יש נתונים על מורים בביית-ספר שממשיכים בפעילות?

מ. אביזהר:

אנחנו נמצאים עכשיו בעיצומו של מחקר. עכשיו מסכמים אותו. המחקר נערך על: (א) מה החומר שבא אלינו; (ב) לאן הלכו כל הנוגרים שגמרו.

מר ע. בן-דנר:

מ. א. ידלין: אני עובר לכמה אינפורמציות בענייני תקציב. כדאי אולי לדעת כמה עולה לנו החינוך הגופני בתוך מערכת החינוך. וכך בחינוך היסודי אנחנו מקדישים כ-4.6% משעות התקן לחינוך הגופני. אותו עומס קוריקולרי שדיברתי עליו: 5.9% משעות התקן מקדישים לחינוך הגופני בחינוך הממלכתי; כ-3% בחינוך הממלכתי-דתי.

מ. א. ידלין:

ההוצאה הכוללת - מימון המורים - היא כ-7 מיליון לירות. בחינוך העל-יסודי אנחנו מקדישים להתזקת המורים לחינוך גופני ולקיום הפעילות כ-4,5 מיליון לירות. צוסיף לזה, אנחנו משקיעים בחוגי ספורט ובפעולות ספורט שונות במסגרות השונות, וכן בגדנ"ע - עוד כ-5 מיליון לירות בחינוך העל-יסודי. פעולות הגדנ"ע הן: יום בשבוע, יום בחודש, מסע, שירות לאומי, יציאה למחנה צבאי. אפשר לראות את זה כתוספת לתרומה לחינוך הגופני. זה מסומן מתקציב משרד החינוך. יחד אנו מגיעים לסכום של כ-16.5 מיליון לירות. לזה יש להוסיף 3.5 מיליון לירות התקציב השוטף של רשות הספורט. ובכך בסך הכל מגיע משרד החינוך לסכום של כ-20 מיליון לירות בשטח זה.

לסכום הזה של כ-20 מיליון לירות יש להוסיף את הוצאות הרשויות המקומיות, את הוצאות אגודות הספורט למיניהן, את הכנסות המועצה להיסודי ספורט, מה שאנחנו קוראים "ספורטוטו". למאמץ של המדינה אני יכול להוסיף את ענין ההיסורים.

אשתקד הגענו ל-21 מיליון לירות ברוטו הכנסות מהיסורים. הנטו הוא כ-8 מיליון. בשנה שעברה חילקנו 6 מיליון לירות לארגוני הספורט. אני מעריך שהשנה יגיעו ההכנסות מהמועצה להיסורים ל-30 מיליון לירות ברוטו. זה יכול לתת אולי 10 מיליון נטו.

אני נותן את המספרים לא מפני שאני חושב שזה מספיק. אני רק חרד לקיצוצים. אני שומע שה"גיליוטינה" עובדת, ואינני בטוח שהיא לא תחול גם על ענייני ספורט. אבל נתתי את המספרים, כדי שהתמונה תהיה שלמה.

האם אין טענות של קיפוח של בית-הספר הממלכתי-דתי?

מ. בן-פורת:

מ. א. ידלין: יש טענות, אנחנו אומרים דבר אחר. הוא רוצה שלא יהיה שויון במספר השעות שלומד תלמיד בחינוך הממלכתי ובחינוך הממלכתי-דתי. גם בחינוך הממלכתי יש מקום להרחבה במקצועות מסויימים. כל מדעי החברה מקופחים. יש הורים שהיו רוצים לימודי השלמה של תנועת העבודה או לימודי השלמה אחרים. אבל היות והקוריקולום סוגבל, אז נותנים בתוך לימודי היסטוריה את לימודי היהדות.

מ. א. ידלין:

מתי מישהו יכריע?

מ. בן-פורת:

מ. א. ידלין: לגבי כיתות ז'-ח' נפלה הכרעה. חוזרים בחינוך גופני למספר שעות שזה בשני הסקטורים. השעה השלישית עומדת על הפרק. אינני חושב שנוסיף אותה, אם נחליט להוסיף, אם יהיו לנו אמצעים, בכיתות ז'-ח'. כי שם יש לימודי עבודה שלוש שעות, ובכיתה ח' יתחיל הגדנ"ע שעה בשבוע, או יציאה לימי שדה. אבל אני מחשיב דוקא את הגיל הצעיר.

מ. א. ידלין:

אני רוצה להוסיף את תקציב הפיתוח של משרד החינוך. אם אני לוקח את התקציב של השנה שעברה, הרי אנחנו משקיעים באולמי ספורט לבתי-ספר יסודיים חצי מיליון לירות, ולבתי-הספר העל-יסודיים - 400 אלף לירות.

הספורטוטו. כספי ההיסטוריים מתחלקים כך:
אחרי ניכוי של כל ההוצאות ותשלום הפרסים - 23% הולכים להתאחדות
לכדורגל, מזה 3% לקרן תגמולין לשחקני נבחרת הכדורגל. קרן תגמולין
זו היא דבר חשוב, היא ראשית הדרך להבטיח את עתידו של שחקן הכדורגל
בלי להפוך אותו למקצועני. ההתאחדות לספורט מקבלת 16%; הועד האולימפי -
7.5%; זה מקור למימון ההשתתפות באולימפיאדות.

מרכזי הספורט השונים מקבלים: הפועל,
המרכז הגדול ביותר, 13.5%; מכבי - 8%; ביתר - 3.5%; אליצור - 2.5%.
זה מוסכם עליהם. אם יהיה שינוי במספר הפעילים בהתאחדויות, אני מניח
ששנה את הפרופורציה. אס"א, ארגון הסטודנטים, מקבל 0.5%. איגוד
הטניס - 1%; איגוד הכדורסל - 4%. נוסף לזה אנחנו מקדישים 0.5%
לקרן לעידוד ספורטאים מצטיינים. זה איננו סכום שנצבר לרשותם, אלא
במידה שספורטאי מצטיין הולך ללמוד באוניברסיטה, הוא מקבל מילגות.
מדובר על ספורטאים מצטיינים בכל תחומי הספורט, לא רק כדורגל.

נוסף לכך, וזה הדבר החשוב הגדול שעשינו
בקשר להכנסות להיסטוריים - 20% הולכים לקרן לסיוע בהקמת מיתקני ספורט.
כלומר הכסף הולך לא רק לאגודות למימון השוטף, לא רק להתאחדויות, אלא
סכום רציני מיועד להקמת מיתקני ספורט.

סר ע. בן-דוד: פה זה 50% מענק ו-50% הלוואות. ההלוואות
ניתנות ל-20 שנה, ב-5.5% ריבית, לא צמודה.

הסכומים שעליהם דיבר עכשיו מגן שר
החינוך הם 33.5% מהכסף. עד לפני מספר הודשים זה היה רק 32%. לאן
הולך יתר הכסף? ובכן 42% מוחזרים לצ'יבור כפרסים, 1% לפעולת
מועצת ההיסטוריים. ההפרש בין 42% ו-33.5% ו-1% הולך לתפעול, הפעלה
ותעמולה.

סר א. ידלין: נשאלה שאלה בענין הטלביזיה, כיצד מנצלים
את הטלביזיה לצרכי חינוך גופני וספורט,
הטלביזיה הכללית משרתת משחקים. כידוע היה סכסוך; הוא נפתר וחוסל,
ואני שמח על כך. הטלביזיה הלימודית עדיין לא טיפלה בנושא הזה.
אני חושב שניתן את דעתנו על כך. העם בישראל רואה את הספורט. אנחנו
נצטרך לנצל את הטלביזיה החינוכית כדי להביא את העם בישראל לעסוק
בספורט, אבל על כך אין עדיין תכניות.

נשאלה שאלה על ההכנות למשחקים
האולימפיים. אשר להכנות להשתתפות נבחרת הכדורגל במכסיקו בתחרויות
על גמר הגביע העולמי - מדצמבר 1969 מופעלת תכנית של ארבעה ימי אימונים
מרוכזים בשבוע, במחנה אימונים בקיבוץ שפיים. אני מניח שמך הכל ימי
האימונים יהיו למעלה מ-50. זה עולה ב-150 אלף לירות.

שלב ב' בהכנות: נסיעה לחמש. הם ייצאו
ב-14 למאוס ויחזרו ב-27 למאוס, כלומר סך הכל 13 יום. הטיסה והוצאות
ארגון המחנה יסתכמו ב-104 אלף לירות.

שלב ג': ב-10 במאי תצא הקבוצה בדרך
למכסיקו, תחנה בקולוראדו שבארצות-הברית ותשהה שם כ-10 ימים, עד ה-23
במאי. משם תצא ב-23 במאי למכסיקו, למקום המשחקים, ויהיו לרשותה
עוד מספר ימים, עד התחלת המשחקים ב-31 במאי. כל המסע הזה עולה
כ-270 אלף לירות. זו השקעה גדולה, אבל יש לעשותה אם רוצים להשתתף
באולימפיאדות.

אשר להכנות לקראת אולימפיאדת מינכן
ב-1972 - אף על פי שאנחנו עוד רחוקים מ-1972, הייתי בדעה - ואמרתי זאת
ליושב-ראש הועד האולימפי - שצריך כבר להכין תכנית של הכנות. התכנית
הזאת מורכבת בחלקה מהכנות של ישראל לאלפיות עמי אסיה בבנגקוק, אשר תיערך
בחודש דצמבר השנה. למעשה את ההכנות לקראת ההשתתפות בבנגקוק אפשר
לראותן בחלקן בהכנות לקראת אולימפיאדה במינכן.

בשלב ההכנות לאליפות עמי אסיה בבנגקוק נקבעו שלושה ענפי כדור (כדורגל, כדורסל וכדורעף) וחמשה ענפים לבודדים (שחיה, אתלטיקה קלה, קליעה למטרה, אגרוף ושייט). כמועמדים לייצג את ישראל. בשלב מאוחר יותר יקבע הועד האולימפי מי מבין שלושת ענפי הכדור ישתתף בבנגקוק. אינני מעלה על דעתי לשלוח את שלושת הנבחרות. אבל כל שלוש הנבחרות נמצאות באימונים אינטנסיביים. אינני יודע אם כדאי להיכנס לפרטים.

הכדורסל גם כן מקיים הכנות, אימונים, משחקי מבחן. הנבחרת הלאומית לכדורסל תסע לאוסטרליה, ניו-זילנד ואיי פיג'י.

הכדורעף מקיים זה למעלה מחודש ימים אימונים מוגברים ומחנות לקראת אירוח הטורניר הבינלאומי, שייערך בישראל בחודש אפריל בהשתתפות חמש נבחרות לאומיות מאירופה.

אותו דבר גם בענף השחיה. גם שם מתקיימים אימונים, ואינני רוצה להיכנס לכל הפרטים.

על השאלות שטרם השבתי עליהן - אשיב

בישיבה הבאה.

לפני שנסיים את הישיבה, חבר הכנסת אליעד מבקש להגיש שאילתה לישיבה הבאה. השאילתה נראית דחופה.

הי"ר א. כץ:

קראתי בעתון שבבית-ספר יסודי בחיפה אירע מקרה ששרת בעל קטינה בת עשר. מה שהבינותי הוא שכיסו על זה, מתוך הבטחה להורים שירחיקו את השרת מהעבודה.

ג. אליעד:

אם הידיעה נכונה, אני רואה את הדבר בחומרה רבה. אני מבקש לדעת מה יודע על כך משרד החינוך. הידיעה הופיעה בעתון "מעריב" לפני יומיים או שלושה. באיזו מידה יש הוראות שאין מכסים על דברים כאלה. אין זה מספק אותי שמוציאים את השרת מבית-הספר. אני רוצה להיות בטוח שהדבר נתון בחקירה הממצה ביותר, שהוא מועבר למטטרה.

בהזדמנות זו הייתי רוצה לדעת גם באיזו מידה מקיים משרד החינוך מעקב אחרי דברים כאלה. כי סוף סוף, אם אני קורא בעתון שזה קרה בחדר האחות, זה מעורר אצלי שאלה היכן הפיקוח, מי האחראי, האם זה רק ענין השרת או שמא גם האחראים באותו בית-הספר, שמא גם המנהל, האחיות ואחרים צריכים לתת את הדין על כך. צריך לבדוק את הענין.

הישיבה הבאה ביום ד' ב-8.30. הישיבה נעולה.

הי"ר א. כץ:

הישיבה נסתיימה בשעה 13.25.